

MOWI AVD INDUSTRI
Sandviksbodene 77A/B (JE)
5035 Bergen

Saksbehandler:
Linn Berge Vormedal

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Mowi avd. Industri (Ryfisk) Kontrollnummer: 2021.033.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Svein Hetlesæter

Fra Statsforvalteren i Rogaland:
Linn Berge Vormedal

Andre deltagere fra virksomheten:
Rune Spilde
Kristin Indresovde

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Rogaland:
Jan Meling
Elisabeth Ellingsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra digitalt fjerntilsyn ved Mowi avd. Industri (Ryfisk) den 28.04.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten måler ikke alle utslippskomponentene i henhold til tillatelsen
- Virksomheten har ikke et dokumentert frekvenssyrt inspeksjons- og vedlikeholds program for alle tanker og rørsystemer med tilhørende utstyr

Anmerkninger:

- Virksomheten miljørisikovurdering kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

7. mai 2021	Linn Berge Vormedal	Mariann Størksen
dato	kontrollør	fung. seksjonsleder

Statsforvalteren i Rogaland

Kopi av rapporten sendes til:

- Hjelmeland kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: MOWI AVD INDUSTRI	
Organisasjonsnr.: 972347256	Eies av: 964118191
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209 - Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Mowi avd. Industri (Ryfisk)	Anleggsnr.: 1133.0002.02
Kommune: Hjelmeland	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 26. november 2014	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen er en del av en nasjonal tilsynsaksjon i regi av Miljødirektoratet for produsenter av fiskemel og fiskeolje. Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av lov eller tillatelse overholdes.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og renseutstyr
- Kjemikalier
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Mowi avd. Industri (Ryfisk) plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Mowi avd. Industri (Ryfisk) innen 2. juli 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Rogaland v/Linn Berge Vormedal merket med saksnummer 2021/2355.

4. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 20 300,- i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om sats for kontroll av virksomheter er forurensningsforskriften § 39-7. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten måler ikke alle utslippskomponentene i henhold til tillatelsen

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren av 24.11.2014

Kommentarer:

Prosessvann og spylevann fra lakseslakteriet (Ryfisk) og vann fra videreføringen av avskjær til lakseprotein og lakseolje (Rygro) passerer et felles renseanlegg bestående av filtrering, fettavsiling og desinfeksjon med egenprodusert oksidant. Virksomheten har ikke hatt krav til sekundærrensing av de organiske komponentene på bakgrunn av at resipienten kan klassifiseres som mindre følsom, utslippene har gjennomgått primærrensing og at den ansvarlige gjennom grundige undersøkelser har vist at utslippene ikke har skadevirkninger på miljøet. På bakgrunn av beregnet utslippsmengde fra virksomheten i 2014 satte Statsforvalteren krav til at rensegraden i renseanlegget skulle tilsvare kravet for primærrensing etter forurensningsforskriften § 14-2. Dette innebærer en reduksjon av BOF₅ på minimum 20 % og en reduksjon av suspendert stoff (SS) på og minimum 50 %.

Det ble opplyst i forbindelse med søknadsprosessen i 2014 at virksomheten ønsket et bedre datagrunnlag over tid for å kartlegge reelle utslipp. Basert på utslippsmålingene ønsket virksomheten å ha en dialog med Statsforvalteren med tanke på eventuelle endringer av utslippsparameterne og/eller grenseverdier i tillatelsen. En slik dialog har ikke per dags dato ført til endringer i virksomheten tillatelse.

Under tilsynet ble det informert om at virksomheten ikke har installert et prøvetakningspunkt før rensenanlegget og har dermed ikke fortatt målinger av prosessvannet før rensing. Virksomheten måler alle utslippskomponentene (fett, BOF₅, SS, TOC, KOF) i en prøvetakningkum etter rensing, men har ikke tall på rensegrad for BOF₅ og SS etter tillatelsens vilkår 3.1. Virksomheten må følge tillatelsens vilkår eller søke om endring av tillatelsen dersom det ikke er mulig å måle rensegraden for anlegget.

Avvik: Virksomheten har ikke et dokumentert frekvenssyrt inspeksjons- og vedlikeholds program for alle tanker og rørsystemer med tilhørende utstyr

Avvik 2

Virksomheten har ikke et dokumentert frekvenssyrt inspeksjons- og vedlikeholds program for alle tanker og rørsystemer med tilhørende utstyr

Avvik fra:

Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-6 d

Kommentarer:

Virksomheten har to tanker med maursyre på 20 m³ og 30 m³ som faller inn under forurensningsforskriften kapittel 18 «*Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall*». I forbindelse med tilsynet oversendte virksomheten en prosedyre for vedlikehold og drift av rensenanlegget (Dokument ID: 789-1). Prosedyren viser en oversikt over utstyr som krever vedlikehold, kontroll og rengjøring. Her er ikke maursyretankene inkludert.

For at virksomheten skal sikre at tankene opprettholder en tilfredsstillende teknisk tilstand, må virksomheten gjennomføre regelmessige og systematiske inspeksjoner/tilstandskontroller av tankene og tilknyttet utstyr. Virksomheten må velge en metode som gir et representativt bilde av tilstanden. Omfanget av og hvor ofte inspeksjonene skal gjennomføres, må tilpasses type anlegg/utstyr, miljørisiko, utstyrsleverandørens anbefalinger, anleggets alder, erfaring med utstyret og tilsvarende utstyr, resultatet fra forrige inspeksjon, kjente svake punkter osv. Hele tankanlegget inkludert rørledninger og utstyr som pumper, instrumentering, alarmer og oppsamlingsarrangementer, er omfattet av forskriftens krav. Inspeksjonene/tilstandskontrollene og de beslutninger som tas på bakgrunn av disse skal dokumenteres. Når en inspeksjon av anlegget er gjennomført, må resultatet sammenlignes og vurderes opp mot gitte akseptkriterier. Forebyggende vedlikehold må være regelmessig og systematisk basert på inspeksjonsresultater.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten miljørisikovurdering kan forbedres

Kommentarer:

Virksomheten har utarbeidet to miljørisikovurderinger, en for Rygro og en for Ryfisk. Risikovurderingen skal holdes oppdatert, slik at den gjenspeiler risikoen virksomheten til enhver tid representerer og må derfor være datert. Risikovurderingene kan med fordel bli gjennomgått samtidig slik at de samme aktuelle hendelsene blir ivaretatt i begge vurderingene. Flere aktuelle hendelser som kan ha negativ påvirkning på ytre miljøforhold er med i vurderingen, men Statsforvalteren vurderer at analysen med fordel kunne vært noe mer detaljert blant annet med hensyn til utslipp fra slanger/ventiler, sluk/overvannskummer og avfall på avveie. Ved å gjennomføre en mer detaljert analyse vil bedriften få bedre oversikt/kontroll over hvilke hendelser (årsaker til at hendelsene oppstår) som er viktig å ha fokus på.

Dersom fargekodene fra risikomatriksen blir inkludert i risikovurderingen, vil det være enklere å se risikoforholdene på de enkelte punktene. Slik miljørisikovurderingen foreligger i dag kreves det ikke en handlingsplan for å redusere gjeldene risiko. Dersom risikoforholdene endres må virksomheten ha rutiner som sørger for å kunne følge opp risikoforhold som ligger utenfor akseptnivå, gjennom en tidfestet handlingsplan.

8. Andre forhold

Lukt

Virksomheten opplyser at lukt er ikke en utfordring på anlegget. Det er ikke kommet inn naboklager på lukt.

Substitusjon

Virksomheten gjennomfører skriftlige substitusjon vurderinger gjennom EcoOnline. Dette foregår ca. annen hvert år.

Tanklagring

Virksomhetens to maursyretanker tilfredsstillende det forebyggende tiltaket om barrierer etter forurensningsforskriften § 18-c. Den største tanken brukes til ensilasje og er en del av en tankpark med et oppsamlingsvolum på 550 m³. Den andre tanken benyttes for å justere pH i prosessvannet. Denne er plassert utendørs, er dobbeltvegget med 110 % oppsamling og har et oppsamlingsarrangement for spill fra overfylling. Det ble opplyst at skal være en deteksjon av lekkasje mellom tankvegger.

Kapittel 18 stiller egne krav til risikovurdering, kompetanse, barrierer, teknisk tilstand, vedlikehold, rutiner, drift, overvåking, merking, lageroversikt, adgang og beredskap. Ikke alle

forebyggende tiltak etter kapittel 18 var prioriterte tema under denne aksjonen og virksomheten må sikre at rutiner, tiltak og dokumentasjon for maursyretankene i tråd med dette kapittelet.

Utslipp via slamavskiller

Sanitæravløpsvann går til kommunalt nett. Dette blir behandlet i en trekammret slamavskiller. Denne er per dags dato kommunal, men det opplyses at virksomheten sannsynligvis vil ta over denne da Hjelmeland kommune utarbeider det kommunale nettet på stedet. Avløpet fra slamavskiller går i samme avløpsledning til sjø sammen med behandlet prosessvann.

Vannmåleren til virksomheten måler alt prosessvann ut fra buffertank som går på sjøen. Virksomheten må undersøke om vannmåleren skal inkluderes i virksomhetens prosedyre for måleutstyr og/eller prosedyre for drift og vedlikehold.

Utslipp til vann

Virksomheten har hatt en avviksmåling på fettinnhold 2. november 2020 på 1700 mg/l som er langt over rammekravet på 150 mg/l. Det ble opplyst at det ikke hadde vært noen prosessforstyrrelser på dette tidspunktet, og at alle de andre prøveparameterne var normale i samme tidsrom. Det ble gjennomført en ny prøvetakning ca. en uke i etterkant av avviksprøven, som viste et resultat som var godt innenfor rammekravene i tillatelsen. Avviksprøven ble fjernet fra snittmålingen i egenkontrollrapporten for 2020.

Energikilder

Virksomheten benytter kun strøm på anlegget og havner ikke under forurensningsforskriftens kapittel 27. *Utslipp til luft fra forbrenningsanlegg med rene brensler*

Beredskapsøvelse

Virksomheten gjennomførte en beredskapsøvelse på anlegget 23.04.2021 i tråd med tillatelsens vilkår 10.3

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren